

Niinistön aksiooma

Suomen hyvä hallitus on taas kerran opettanut meille elämän perusasioita. Tällä kerralla oppitunnin aiheena oli: "Olkaa sitten tasa-arvoisia, mutta kärsikää seuraukset." Monet sinisilmäiset kansalaiset nimittäin kuvittelivat, että kun eläkeläisiltä on rokotettu kymmenkunta vuotta isompia sairausvakuutusmaksuja kuin työssä olevilta, kohtapa eläkeläisten maksut pudotetaan muiden tasolle, jotta tasa-arvo saavutetaan.

Näkemyks on suoraan sanottuna aika lapsellinen. Totta kai hallitus tämmöisessä tilanteessa huomaa, että tasa-arvo saavutetaan myös niin, että kaikkien muiden sairausvakuutusmaksut korotetaan samalle tasolle kuin eläkeläisillä.

Laskutapa tunnetaan niin sanottuna Niinistön tasa-arvoaksioomana: jos ykkösen ja kakkosen pitää olla yhtä suuria, olkoot ne sitten tulopuolella molemmat kakkosia, menopuolella molemmat ykkösiä.

Tämä itsestänselvyys kannattaa ottaa huomioon yleisestikin. On aiheellista miettiä ainakin pari kertaa, ennen kuin ryhtyy vaatimaan tasa-arvoista kohtelua. Yleensä siinä ei voita kukaan muu kuin valtio. Muista parhaiten menestyvät ne, jotka jäävät omilleen.

Ajatellaanpa esimerkiksi yleistä tulotasoa. Toiset ovat aina tienanneet enemmän kuin toiset, joskin kaikki itse luulevat kuuluvansa vähemmän tienaaviin. Tällä hetkellä sinne tuntevat lipsuneensa erityisesti terveydenhoitoihmiset ja opettajat, jotka jo vilauttelevat mahdollista lakkoa.

Tämä on palkansaajien kannalta erityisen vaarallinen tilanne, koska sekä kipusiskot että kansankynttilät saavat palkkansa julkisista varoista. Mitäpä jos Niinistön aksiooma otetaan palkkapuolellakin käyttöön: kun kerran halutaan tasaisempia tuloja, pudotetaan lääkärien ja koulutoimenjohtajien palkkoja ja jätetään hoitsut ja opet ennalleen.

Saattaa tietysti olla, että tällainen ratkaisu kelpaisikin matalapalkka-aloille, koska suhteellisesti niiden asema paranisi, vaikkei palkka nousisikaan. Tässä tilanteessa alkaa toimia ns. reaalikateuskerroin, joka tarkoittaa sitä, että 0 markan palkankorotus on tyydyttävä, jos naapurin palkka laskee.

Vaaleihinkin Niinistön aksioomaa voidaan soveltaa ja sovelletaankin. Jo nyt ovat käynnissä hallitustunnustelut, vaikka vaaleihin on vielä vuosi aikaa. Tämä perustuu siihen tosiasiaan, että politiikassa noudatetaan samaa periaatetta kuin pörssisijoittamisessa: kaikkia muniä ei ole sijoitettu samaan koriin, vaan hallituksessa on tuhottoman paljon puolueita. Jos niistä yksi häviää, jokin toinen voittaa, koska jonnekin äänien on mentävä. Niinistön aksiooma tulee käyttöön siinä äärimmäisen epätodennäköisessä tapauksessa, että kaikki hallituspuolueet häviävät ja kaikki oppositiopuolueet voittavat. Silloin aletaan laskea, että hallituksen tappio oli itse asiassa pienempi kuin oli odotettu, joten tosi asiassa tuloksena oli tasapeli.

